СПОГОДБА

ЗА ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

МЕЖДУ

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА АЗЕРБАЙДЖАН

Правителството на Република България и правителството на Република Азербайджан (по-нататък в текста „Договарящи се страни“) в желанието си да развиват сътрудничеството си в сферата на пенсионното осигуряване
се споразумяха за следното:

Част I
Общи разпоредби

Член 1
Основни понятия

1. За целите на настоящата Спогодба следните термини означават:
   (а) **„законодателство“** – закони и други нормативни актове на държавите на Договарящите се страни, които уреждат отношенията, предвидени в член 2 на настоящата Спогодба;
   (б) **„гражданин“** –
   по отношение на Република България – гражданин на Република България съгласно разпоредбите, предвидени в българското законодателство;
   по отношение на Република Азербайджан – гражданин на Република Азербайджан съгласно разпоредбите, предвидени в азербайджанското законодателство;
   (в) **„пребиваване“** – мястото, определено или признато съгласно законодателството на държавите на Договарящите се страни, като място на постоянно или обичайно пребиване на гражданите на законно основание на територията на държавите на Договарящите се страни;
   (г) **„осигурителен (трудов) стаж“** – период, зачитан като такъв съгласно законодателството на държавата на всяка от Договарящите се страни;
   (д) **„пенсия“** – парични плащания, включително всички техни съставни елементи, предвидени в член 2 на настоящата Спогодба;
   (е) **„компетентни органи“** –
   по отношение на Република България - министърът на труда и социалната политика на Република България;
   по отношение на Република Азербайджан - Министерството на труда и социалната защита на населението на Република Азербайджан;
   (ж) **„компетентна институция“** – учрежденията, институциите или органите на държавите на Договарящите се страни, отговорни за прилагането на законодателството, предвидено в член 2 на настоящата Спогодба;
   (з) **„член на семейството“** – лице, определено или признато като такова съгласно законодателството на държавите на Договарящите се страни;
   (и) **„самостоятелно заето лице“** – лице, признато като такова съгласно нормативните актове на държавите на Договарящите се страни.
2. Другите термини, използвани в настоящата Спогодба имат значението, което е определено в законодателството на държавите на Договарящите се страни.

Член 2
Материален обхват

1. Настоящата Спогодба се прилага за отношенията, които се регулират от законодателството на държавите на Договарящите се страни относно:
   в Република България в рамките на държавното обществено осигуряване:
   (а) пенсия за осигурителен (трудов) стаж и възраст;
   (б) пенсия за инвалидност поради общо заболяване;
   (в) наследствена пенсия от всеки от горепосочените видове;
   в Република Азербайджан:
   (а) трудова пенсия за възраст;
   (б) трудова пенсия за инвалидност;
   (в) трудова наследствена пенсия.
2. Настоящата Спогодба се прилага и за отношенията, които се регулират от законодателството на държавите на Договарящите се страни относно плащането на вноските за социално осигуряване, гарантиращи паричните плащания, посочени в алинея 1 от настоящия член.
3. Настоящата Спогодба се прилага и за отношенията, уреждани от законодателството, което изменя или допълва разпоредбите на алинеи 1 и 2 от настоящия член, с изключение на предвиденото в алинея 4 от него.
4. Настоящата Спогодба не се прилага за отношенията, уреждани от ново законодателство, което изменя или допълва посоченото в алинеи 1 и 2 от настоящия член в частта относно разширяването или намаляването на кръга от лица, както и относно въвеждането на нови видове пенсии, ако държавите на Договарящите се страни не се договорят за друго.

Член 3
Персонален обхват

Настоящата Спогодба се прилага към гражданите на държавите на Договарящите се страни, които са или са били подчинени на законодателството на едната или на двете държави на Договарящите се страни, както и към членовете на техните семейства, които черпят права от посочените по-горе лица.

Член 4
Еднакво третиране

В случай че в настоящата Спогодба не е предвидено друго, при прилагане на законодателството от едната от държавите на Договарящите се страни, лицата, посочени в член 3, които са граждани на държавата на другата Договаряща се страна, се третират еднакво с гражданите на държавата на първата Договаряща се страна.

Член 5
Изплащане на пенсиите

1. В случай че в настоящата Спогодба не е предвидено друго, пенсията, получавана съгласно законодателството на държавата на едната от Договарящите се страни от лицата, посочени в член 3, не подлежи на каквото и да било намаление, изменение, временно спиране, отменяне или конфискация единствено поради това, че получателят й пребивава на територията на държавата на другата Договаряща се страна и пенсията се изплаща на територията на държавата на другата Договаряща се страна.
2. Пенсиите, отпуснати съгласно настоящата Спогодба, могат да се изплащат на гражданите на държавите на Договарящите се страни, чието постоянно пребиваване се намира на територията на трета държава, по реда, определен от законодателството на държавата на всяка една от Договарящите се страни.
3. По заявление на гражданите отпуснатите пенсии могат да се изплащат или на територията на държавата на Договарящата се страна, която ги е отпуснала, или да се превеждат на територията на другата Договаряща се страна.

Член 6
Еднакво третиране на факти

Събитията, които съгласно законодателството на държавата на едната Договаряща се страна, отпускаща пенсии, влияят върху правото, временното спиране или промяната на размера на пенсиите, настъпили на територията на държавата на другата Договаряща се страна, се взимат предвид така, все едно са се случили на територията на първата Договаряща се страна.

Част II
Приложимо законодателство

Член 7
Общи разпоредби, отнасящи се до прилагането на законодателството

В случай че в настоящата Спогодба не е предвидено друго, наетите и самостоятелно заетите лица, върху които се разпростира действието на настоящата Спогодба, са подчинени само на законодателството на държавата на Договарящата се страна, на чиято територия те работят.

Член 8
Специални разпоредби, отнасящи се до приложимото законодателство

1. По отношение на лицата, наети на територията на държавата на една от Договарящите се страни, командировани от своя работодател на територията на държавата на другата Договаряща се страна, се прилага законодателството на държавата на първата Договаряща се страна при условие, че продължителността на

командироването не надхвърля две години. По взаимно съгласие, постигнато между компетентните органи на държавите на Договарящите се страни или определените от тях компетентни институции, за всеки отделен случай, посоченият срок на прилагане на законодателството на държавата на изпращащата Договаряща се страна може да бъде удължен, но с не повече от една година.

2. Разпоредбите на алинея 1 от настоящия член се прилагат също и към самостоятелно заетите лица, които пребивават на територията на държавата на едната Договаряща се страна и работят на територията на държавата на другата Договаряща се страна като самостоятелно заети лица.
3. Персоналът на транспортните предприятия, извършващи международни транспортни услуги на територията на държавите на двете Договарящи се страни, е подчинен на законодателството на държавата на тази Договаряща се страна, на чиято територия е регистрирано съответното предприятие.
4. Членовете на екипажа на плавателен съд, както и другите лица, наети на плавателен съд, са подчинени на законодателството на държавата на тази Договаряща се страна, под чийто флаг се извършва плаването. Лица, наети на работа за товаро-разтоварни дейности и ремонт на плавателни съдове или за охрана на пристанището, са подчинени на законодателството на държавата на тази Договаряща се страна, на чиято територия се намира пристанището.
5. По отношение на членовете на дипломатическите представителства и консулските служби на държавите на Договарящите се страни, както и за частните домашни работници, наети като персонал при членовете на тези представителства и служби, се прилагат съответните разпоредби на Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г. и Виенската конвенция за консулските отношения от 24 април 1963 г.
6. Държавните служители и приравнените към тях лица, изпратени от държавните органи на държавата на едната от Договарящите се страни да работят на територията на държавата на другата Договаряща се страна, са подчинени на законодателството на държавата на първата Договаряща се страна.

Член 9
Изключения

Въз основа на съвместно искане от страна на работника и работодателя или на самостоятелно заетото лице компетентните органи на държавите на двете Договарящи се страни и компетентните институции, определени от тези органи, по взаимно съгласие могат да направят изключение от разпоредбите на Част II на настоящата Спогодба.

Част III
Разпоредби относно пенсиите

Член 10
Сумиране на осигурителен (трудов) стаж

1. Ако съгласно законодателството на държавата на една от Договарящите се страни продължителността на придобития осигурителен (трудов) стаж не е достатъчен за

правото на пенсия, компетентната институция на държавата на тази Договаряща се страна взима предвид осигурителния (трудовия) стаж съгласно законодателството на държавата на другата Договаряща се страна, както и на трета държава, с която държавата на Договарящата се страна, преценяваща правото на пенсия, има сключен международен договор за пенсионно (социално) осигуряване, който предвижда сумиране на осигурителен (трудов) стаж.

2. При определяне на правото на пенсия, във връзка с работа при определена професия, на определена длъжност или при определени условия на труд и организация, по законодателството на държавата на едната от Договарящите се страни аналогични периоди на работа на територията на държавата на другата Договаряща се страна не се взимат предвид като периоди на подобна работа на територията на първата Договаряща се страна, но се прибавят като периоди на осигурителен (трудов) стаж на общо основание.
3. При определяне правото на пенсия съгласно алинеи 1 и 2 от настоящия член, съвпадащият по време на придобиване осигурителен (трудов) стаж не се сумира.

Член 11
Отпускане на пенсии

1. Ако съгласно законодателството на държавата на една от Договарящите се страни право на пенсия се придобива, без да се взема предвид осигурителният (трудовият) стаж, придобит съгласно законодателството на държавата на другата Договаряща се страна, компетентната институция на държавата на първата Договаряща се страна отпуска (изчислява) пенсията въз основа на своя осигурителен (трудов) стаж.
2. В случай че правото на пенсия възниква вследствие на сумиране на осигурителен (трудов) стаж съгласно член 10, алинея 1 от настоящата Спогодба, компетентните институции на държавите на Договарящите се страни отпускат (изчисляват) пенсията пропорционално въз основа на своя осигурителен (трудов) стаж.
3. Ако продължителността на осигурителния (трудовия) стаж, придобит съгласно законодателството на държавата на една от Договарящите се страни, е под 12 (дванадесет) месеца и този период не дава право на пенсия, компетентната институция на държавата на тази Договаряща се страна не отпуска пенсия. Този период се взима предвид за отпускане (изчисляване) на пенсии от компетентната институция на държавата на другата Договаряща се страна.

Член 12
Специални разпоредби, отнасящи се до Република Азербайджан

Тази Спогодба не се отнася до правото на добавки за прослужено време към пенсиите на военнослужещите и приравнените на тях лица, членове на семействата им, както и други категории лица и членове на семействата им, за които в законодателството на Република Азербайджан са въведени специални правила за пенсионно осигуряване.

Член 13
Специални разпоредби, отнасящи се до Република България

Пенсиите, които не са свързани с трудова дейност, с изключение на пенсиите за военна инвалидност и гражданска инвалидност, се отпускат и изплащат съгласно законодателството на Република България, ако лицето пребивава на нейната територия и не получава пенсия съгласно законодателството на държавата на другата Договаряща се страна.

Част IV
Други разпоредби

Член 14
Административно споразумение

1. За целите на прилагането на настоящата Спогодба компетентните органи сключват Административно споразумение за нейното прилагане.
2. Компетентните институции на държавите на Договарящите се страни се определят с Административното споразумение.

Член 15
Размяна на информация и взаимно съдействие

1. Компетентните органи и компетентните институции на държавите на Договарящите се страни в рамките на своите правомощия си разменят пряко информация помежду си и си съдействат при прилагането на настоящата Спогодба.
2. Компетентната институция на държавата на всяка една Договаряща се страна признава документите, издадени от компетентната институция на държавата на другата Договаряща се страна. Въпреки това, решенията за определяне степента на загубена работоспособност, категорията и причината за инвалидността се вземат от компетентната институция на държавата на Договарящата се страна, която отпуска пенсията. Медицинското освидетелстване и преосвидетелстване за определяне на степента на загубена работоспособност, категорията и причината за инвалидността се извършва на база мястото на пребиваване на тези граждани. При това се вземат предвид докладите или удостоверенията и лекарските становища, издадени от съответните органи на държавата на другата Договаряща се страна.
3. Услугите (съдействието), посочени в настоящия член, се предоставят без взаимно възстановяване на разходите.

Член 16
Конфиденциалност на предоставяната информация

Всяка информация за лицата, която взаимно си предоставят компетентните органи и компетентните институции на държавите на Договарящите се страни, е конфиденциална и може да бъде използвана само за целите на прилагането на

настоящата Спогодба. Защитата на конфиденциалността на информацията, получена от държавата на една от Договарящите се страни се осъществява в съответствие с действащото законодателството и правилата в областта на защитата на поверителността и конфиденциалността на личните данни в държавата на тази Договаряща се страна.

Член 17
Освобождаване от такси и заверяване на документите

1. Когато законодателството на държавата на една от Договарящите се страни предвижда, че всеки документ, подаден в компетентния орган или компетентната институция на държавата на тази Договаряща се страна, изцяло или частично се освобождава от такси или разноски, това освобождаване се прилага и към съответните документи, подавани в компетентния орган или компетентна институция на държавата на другата Договаряща се страна в рамките на прилагане на настоящата Спогодба.
2. Копия на документите, заверени от компетентна институция на държавата на едната Договаряща се страна, се приемат като точни и отговарящи на оригинала копия от компетентната институция на държавата на другата Договаряща се страна без допълнителна заверка.

Член 18
Използвани езици

1. За прилагане на настоящата Спогодба компетентните органи и компетентните институции на държавите на Договарящите се страни кореспондират помежду си, както и с гражданите, независимо от тяхното пребиваване, на официалните езици на държавите на Договарящите се страни или на английски език.
2. Заявления или документи не могат да бъдат отхвърляни единствено на основание, че са съставени на официалния език на държавата на другата Договаряща се страна или на английски език.

Член 19
Заявление за отпускане на пенсия

1. Писмено заявление за пенсия, подадено до компетентната институция на държавата на една от Договарящите се страни, се разглежда като заявление съгласно законодателството на държавата на другата Договаряща се страна, ако заявителят:
   (а) иска заявлението му да бъде разглеждано като заявление по законодателството на държавата на другата Договаряща се страна; или
   (б) представя информация, свидетелстваща, че има осигурителен (трудов) стаж, придобит съгласно законодателството на държавата на другата Договаряща се страна.
2. Заявителят може да поиска заявлението му, подадено до компетентната институция на държавата на едната Договаряща се страна, да не се разглежда като заявление за отпускане на пенсия съгласно законодателството на държавата на другата Договаряща се страна или то да влезе в сила от друга дата в държавата на другата

Договаряща се страна в рамките на ограниченията и условията по законодателството на държавата на другата Договаряща се страна.

Член 20
Обжалване

Писмено обжалване на решение, взето от компетентната институция на държавата на едната Договаряща се страна, може да бъде подадено в компетентната институция на държавата на всяка една от Договарящите се страни. Обжалването се разглежда съгласно процедурата и законодателството на държавата на Договарящата се страна, чието решение се обжалва.

Член 21
Предаване на заявления, уведомления или писмени обжалвания

1. Във всички случаи, за които се прилагат разпоредбите на членове 19 и 20 на тази Спогодба, компетентната институция, в която е подадено заявлението, уведомлението или писменото обжалване, отбелязва датата на постъпване на този документ и го предава незабавно на компетентната институция на държавата на другата Договаряща се страна.
2. Всяко заявление, уведомление или писмено обжалване, което съгласно законодателството на държавата на едната Договаряща се страна, е трябвало да бъде подадено в рамките на определен срок в компетентната институция на държавата на тази Договаряща се страна, но вместо това в същия срок е било подадено в компетентната институция на държавата на другата Договаряща се страна, се смята за подадено в определените срокове.

Член 22
Превеждане на пенсиите

1. Изплащането на пенсиите съгласно настоящата Спогодба се извършва в свободно конвертируема валута директно по банковата сметка на бенефициерите. Компетентната институция на държавата на Договарящата се страна, изплащаща пенсиите, поема разходите само за превода на пенсиите на изпращащата банка.
2. Редът за изплащане на пенсиите се определя в Административното споразумение.

Член 23
Надплащане

1. Компетентните институции на държавите на Договарящите се страни се опитват, по взаимно съгласие, да разрешат евентуални случаи на надплатени суми, предоставени на правоимащите лица, за които се прилага настоящата спогодба.
2. Процедурата за прилагане на алинея 1 от настоящия член се урежда в Административното споразумение.

Член 24
Решаване на спорове

1. Споровете, възникнали в процеса на прилагане на настоящата Спогодба, се уреждат между компетентните органи на държавите на Договарящите се страни чрез преговори и консултации.
2. Споровете, които не могат да бъдат уредени в съответствие с алинея 1 от настоящия член, се уреждат от Договарящите се страни.

Част V
Преходни и заключителни разпоредби

Член 25
Преходни разпоредби

1. Настоящата Спогодба не поражда каквото и да било право на пенсия за какъвто и да било период, предшестващ датата на влизането ѝ в сила.
2. При спазване на разпоредбите на алинея 1 от настоящия член, при определяне на правото на пенсия съгласно настоящата Спогодба се взема предвид всеки осигурителен (трудов) стаж, придобит преди влизането в сила на настоящата Спогодба.
3. Решенията, отнасящи се до правото на пенсия, които са взети преди влизането в сила на настоящата Спогодба, не засягат правата, произтичащи от нея.
4. При прилагането на член 8, алинея 1 от настоящата Спогодба в случаите на лица, командировани в държавата на Договаряща се страна преди влизането в сила на тази Спогодба, периодите на заетост, посочени в този член, се считат за възникнали от датата на влизане в сила на настоящата Спогодба.

Член 26
Изменения

1. Изменения в настоящата Спогодба могат да бъдат правени по взаимно съгласие между Договарящите се страни, като се оформят като отделни протоколи, които представляват неразделна част от нея и влизат в сила по реда, определен в член 27 на настоящата Спогодба.
2. В случай че в една от Договарящите се страни се промени компетентният орган или компетентната институция или тяхното наименование, Договарящите се страни взаимно се уведомяват за това по дипломатически път.

Член 27
Влизане в сила, срок на действие и прекратяване на Спогодбата

1. Настоящата Спогодба влиза в сила в деня на получаване по дипломатически път на последното писмено уведомление, с което Договарящите се страни се уведомяват

взаимно за изпълнението на съответните вътрешнодържавни процедури, необходими за влизането ѝ в сила.

2. Настоящата Спогодба се сключва за неопределен срок.
3. Всяка от Договарящите се страни има право да денонсира настоящата Спогодба, след като извести писмено по дипломатически път другата Договаряща се страна. Настоящата Спогодба прекратява действието си 1 (една) година след получаване на писменото уведомление.
4. Денонсирането на настоящата Спогодба не оказва влияние върху действието на процедурите, сключени и съгласувани въз основа на тази Спогодба. Правата на гражданите, придобити през периода на действие на настоящата Спогодба, се запазват след денонсирането ѝ.

Съставена в град .....Баку..... на 6.ноември.2019 година в два еднообразни екземпляра, на български, азербайджански и английски език, като всички текстове имат еднаква сила.
В случай на различия в тълкуването, предимство има текстът на английски език.

За правителството на Република България	**За правителството на Република Азербайджан**